

Dr inż. Tomasz Tkaczyk
Lloyd's Register Quality Assurance

Projekty Wspólnych Wdrożeń (Joint Implementation)

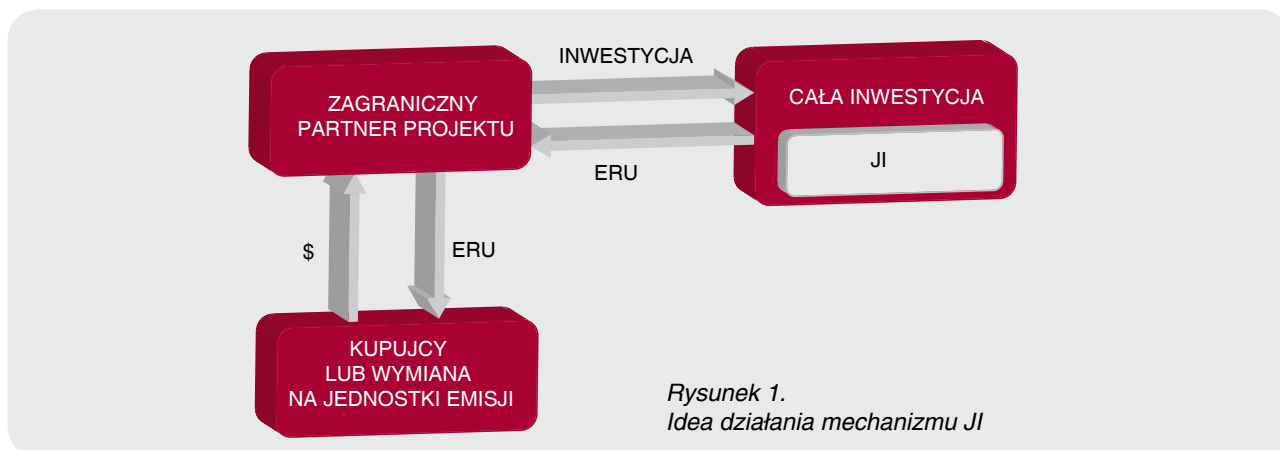
LRQA
Measure the Difference

A member of the Lloyd's Register Group

Idea JI

Projekty Wspólnych Wdrożeń (ang. Joint Impementation – JI) są jednym z trzech mechanizmów protokołu z Kyoto. Idea projektu JI polega na uzyskaniu redukcji emisji gazów cieplarnianych poprzez inwestowanie w technologie, które są przyjazne środowisku. Państwo inwestujące uzyskuje z takiego przedsięwzięcia dodatkowe środki, które pozwalają na realizację opłacalnej inwestycji. Państwo, w którym inwestycja jest realizowana obniża emisję gazów cieplarnianych lub prowadzi do jej całkowitego uniknięcia. Projekty te mogą być realizowane wyłącznie w krajach wymienionych w Załączniku I do Konwencji Klimatycznej, do krajów tych należy Polska. Wykorzystywanie mechanizmu JI może być realizowane w różnoraki sposób (np. poprzez współpracę firm w ramach jednego międzynarodowego koncernu).

Jednostki Redukcji Emisji (ERU) są przekazywane z Państwa, w którym realizowana jest inwestycja do Państwa które tą inwestycję zrealizowało. Ilość jednostek ERU zależy od wielkości redukcji emisji. Wartość tych jednostek podlega mechanizmom rynkowym i wynosi około 20 Euro.

Do typowych projektów JI zaliczają się inwestycje dotyczące zagospodarowania emisji niezorganizowanych (17% projektów), wykorzystanie energii z biomasy (12%) czy budowa elektrowni wiatrowych (10% projektów). W sumie zgłoszonych zostało 204 projekty JI, z czego większość (65%) w Rosji i na Ukrainie, a w Polsce zaledwie 10. Polskie projekty JI dotyczą głównie energii odnawialnej i ograniczenia emisji.

Dla przykładu: inwestycja polegająca na budowie elektrowni wiatrowej, zamiast tradycyjnej węglowej, która powoduje zmniejszenie emisji CO₂ o 35.000 ton CO₂ / rok. Jako podstawowe założenie ustala się emisję roczną typowej elektrowni węglowej o takiej samej mocy jak wybudowana elektrownia wiatrowa. Przy założeniu, że 1 ERU = 20 EUR, właściciel projektu otrzyma w sumie przez 10 lat: 7 mln Euro. Oczywiście jest to przykład wskazujący tylko ideę projektów. Należy tutaj wspomnieć, że projekty JI realizowane dla innych gazów niż CO₂ wydają się bardziej interesujące finansowo, np. projekty odzyskiwania metanu z wysypisk śmieci wymaga zastosowania odpowiedniego przelicznika: 1 tona metanu jest równoznaczna z 21 tonami CO₂. W przypadku projektu ograniczającego emisję SF₆ – jego jedna tona odpowiada 23.900 tonom CO₂. Dla wszystkich gazów cieplarnianych określone są tego rodzaju przeliczniki.

Walidacja projektów JI

W realizacji projektów JI oprócz właściciela projektu niezbędne są dwie strony: Desygnowana Jednostka Krajowa (ang. Designated National Authority), a także Akredytowaną Jednostkę Niezależną (ang. Accredited Independent Entity - AIE), jaką jest Lloyd's Register Quality Assurance. W praktyce projekty JI realizowane są zwykle przy bardzo istotnym udziale firm doradczych, które przygotowują dokumentację niezbędną do zatwierdzenia i wdrożenia projektu.

Pierwszym krokiem jest opracowanie dokumentu wstępnie opisującego projekt (ang. Project Idea Note). Po jego akceptacji przez Ministerstwo Środowiska oraz Sekretariatu JI wydawany jest List Popierający i możliwe jest rozpoczęcie działań w tym zakresie.

Realizacja projektów JI możliwa jest za dwoma drogami: 1-szą uproszczoną (poniżej 1% przypadków) oraz tzw. ścieżką drugą (z weryfikacją i monitorowaniem). Zwykle właściciel projektu przy pomocy firmy konsultacyjnej (Lloyd's Register Quality Assurance jako weryfikator nie może udzielać konsultacji) opracowuje dokument opisujący projekt „PDD” (ang. Project Design Document), który przekazywany jest do Akredytowanej Jednostki Niezależnej (AIE).

Po sprawdzeniu prawidłowości dokumentu (bez oceny merytorycznej), na zgodność z przewodnikiem Europejskiego Komitetu Nadzoru JI, PDD jest umieszczany na specjalnie do tego celu przeznaczony witrynie internetowej na 30 dni, w czasie których każdy może zgłaszać uwagi i pytania. Pytania te otrzymuje AIE. W tym samym czasie PDD poddany jest przeglądowi pod kątem merytorycznym, połączone jest to także z wizytą w miejscu realizacji projektu / u właściciela projektu. AIE przekazuje klientowi polecenia działań korygujących (w przypadku niezgodności z wymaganiami) oraz prośby o wyjaśnienie. Po ich otrzymaniu opracowuje raport ostateczny (ang. determination report). PDD wraz z raportem Akredytowanej Jednostki Niezależnej przekazywane jest do Sekretariatu JI, który analizuje przesłane dokumenty i zatwierdza je jako projekty JI (oczywiście może wymagać dodatkowych wyjaśnień lub komentarzy). Od dnia zatwierdzenia tych dokumentów możliwe jest podpisanie umowy na sprzedaż jednostek ERU.

Kryteria oceny

Ocena projektów JI odbywa się w odniesieniu do siedmiu wyspecyfikowanych kryteriów, np. zgodność z lokalną polityką makroekonomiczną, nie mogą prowadzić do pogorszenia innych wskaźników środowiskowych. Prawdopodobnie najtrudniejsze w ocenie (w ramach walidacji i opracowywania projektu) jest zapewnienie, aby projekt wykazywał „dodatkowość” (ang. additionality). Standardowe projekty inwestycyjne czy modernizacyjne, które są powszechnie realizowane nie są projektami mogącymi kwalifikować się jako JI, ponieważ są opłacalne (niezależnie od zmniejszenia emisji). Na przykład projekt polegający na zamianie paliwa z droższego na tańsze z reguły nie jest projektem JI. Projektem JI nie może być również taki, który jest wymagany przez wymagania prawne (ponieważ musi być zrealizowany).

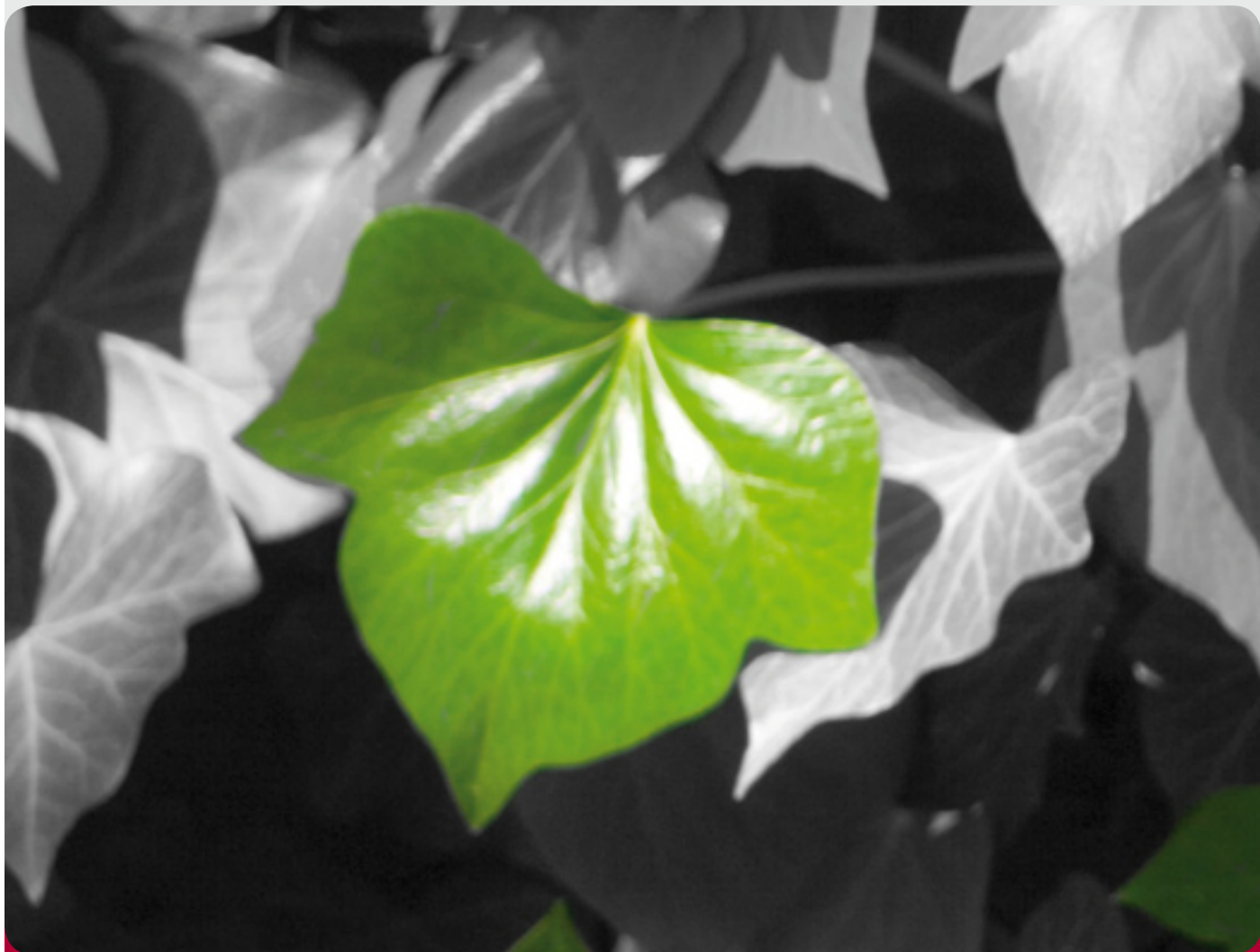
W ramach kwalifikacji projektu rozważa się m.in.:

- jakie alternatywne projekty opracowano (łącznie z poziomem bazowym),
- bariery inwestycyjne / finansowe (projekt kwalifikuje się jako JI, jeżeli nie jest opłacalny, tzn. inwestor wykaże że nie wdrażałby projektu, gdyby nie planowane dochody z ERU, które spowodują opłacalność projektu),
- bariery technologiczne (np. brak infrastruktury, projekt jest pierwszy z tego rodzaju w kraju itp.),
- wykazanie, że projekt nie jest powszechną praktyką (należy określić powszechne praktyki w planowanym zakresie),
- wpływy jakie będzie miała rejestracja projektu jako JI.

Dodatkowość jest jednym z najistotniejszych aspektów uznania projektu za projekt JI.

Realizacja projektu JI

Po uzyskaniu zatwierdzenia projektu może on zostać rozpoczęty, a jednostki ERU mogą zostać wydawane. Jednak w ramach projektu zatwierdzany jest również plan monitorowania i pomiarów rzeczywistych emisji. W wyznaczonych okresach (zwykle co rok) właściciel projektu opracowuje raport, który podlega weryfikacji przez AIE. Na podstawie raportu, potwierdzonego przez AIE, Krajowy Administrator przekazuje ERU, które mogą być sprzedane lub wymienione na uprawnienia do emisji CO₂. Projekty realizowane są najczęściej przez 10 lat, chociaż możliwe jest zatwierdzenie projektu na 7 lat z opcją przedłużenia o kolejne 7 (nie więcej niż 2 razy, czyli maksymalnie na 21 lat).

Lloyd's Register (Polska) sp. z o.o.
Biuro Certyfikacji Systemów Zarządzania
ul Grunwaldzka 12-16, lokal 1
81-759 Sopot
T +48 58 555 75 10 **F** +48 58 555 75 01 **W** www.lrqa.pl

Lloyd's Register (Polska) sp. z o.o., ul. Marynarki Polskiej 177, 80-958 Gdańsk
NIP 583-027-00-91
Zarejestrowana: Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ, VII Wydział Gospodarczy KRS 0000117768
Kapitał zakładowy: 50 000 zł